

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 9Csp/208/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116228166
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Demo
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4116228166.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Filipom Demom, v spore žalobkyne: M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, G., zastúpená: Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o. so sídlom Legionárska 7158/5, Trenčín, IČO: 47 256 907 proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s. so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o. so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, adresa pre doručovanie: Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 47 234 679, o zaplatenie finančného zadost'učinenia vo výške 500,00 Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, sumu vo výške 500,00 eur ako primerané finančné zadost'učinenie.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 07.10.2016, doručenou Okresnému súdu Nitra 20.10.2016 požadovala určenie, že úverová zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je bezúročná a bez poplatkov, vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 917,68 eura a zaplatenie primeraného zadost'učinenia vo výške 500,00 eur. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným dňa 19.05.2011 uzatvorili zmluvu o úvere č. 4105073933, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 1 300,00 eur, so splatnosťou 72 mesiacov, s výškou mesačnej splátky 48,08 eura so splatnosťou prvej splátky po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru a ďalších vždy k 15. dňu v mesiaci, celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vo výške 3 217,68 eura, s RPMN vo výške 42,2 % do 44,30%, ročnou úrokovou sadzbou 35,86% a priemernou RPMN vo výške 25,85%. Predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a zároveň spotrebiteľským úverom a neobsahuje všetky náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“). Poukázala na to, že v zmluve absentuje údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k ZoSÚ), nie je v nej jednoznačne uvedená výška RPMN ani správne uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. j ZoSÚ) a zo zmluvy nie je zrejma ani doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ). Žalovaný zavádza spotrebiteľa, keď pri matematickom výpočte počtu splátok a výšky mesačnej splátky ($72 \times 48,08$) dostaneme sumu 3 461,76 eura a nie 3 217,68 eura, ktorú žalovaný v zmluve uvádza ako celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Rovnako žalovaný v zmluve jednoznačne neuviedol výšku RPMN, tak ako má na mysli ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Žalobkyňa tak bola zavádzaná nie celkom jasnými údajmi, z ktorých nemôže byť schopná vyvodit', aké bude skutočné navýšenie sumy, ktorú si požičiava, a ktorú bude povinná zaplatiť. Tiež úver vo výške 35,86 % považuje za neprimerane vysoký, keďže dohodnutá úroková miera je o 25,86 % vyššia ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v tomto období bankami. Z vyššie uvedeného má za to, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, pričom požičaná suma bola 1 300,00 eur, zaplatila 3 217,68 eura, teda má za to, že na strane žalovaného došlo k

bezdôvodnému obohateniu vo výške 1 917,68 eura, ktoré je povinný vydať. Tiež požaduje finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 eur, keďže žalovaný porušil jej práva ako spotrebiteľa, a to najmä s ohľadom na výrazný zásah do jej práv a neprimerané praktiky pri poskytovaní úveru. Žalobkyňa dňa 06.04.2018 vzala žalobu späť v časti vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 175,40 eura a predmetom konania zostala len časť uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 742,28 eura.

2. Okresný súd Nitra rozsudkom č. k. 9Csp/208/2016 - 159 z 28.05.2018 konanie v sume 175,40 eura zastavil. Druhým výrokom (II.) určil, že Úverová zmluva č. 4105073933 zo dňa 19.05.2011, uzatvorená medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, je bezúročná a bez poplatkov. Tretím výrokom (III.) žalovaného zaviazal vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1.742,28 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Štvrtým výrokom (IV.) žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 500 eur ako primerané finančné zadosťučinenie do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a napokon, piatym výrokom (V.) žalobkyni proti žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Odvolací súd rozsudkom č. k. 9Co/223/2019 - 216 z 21.05.2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o určenie, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov (II.) a vo výroku o povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie (III.) potvrdil a vo výroku o priznaní finančného zadosťučinenia (IV.) a vo výroku o trovách konania (V.) zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolanie žalovaného ďalej smerovalo aj do výroku, ktorým ho súd zaviazal zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur. V tomto výroku považoval odvolací súd odvolanie žalovaného za dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne a predčasné. Právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní dňa 06.04.2018 ohľadne priznania primeraného finančného zadosťučinenia poukazovala len na rozhodnutia iných súdov a na priznané výšky finančného zadosťučinenia, pričom žiadne ďalšie skutkové tvrdenia odôvodňujúce opodstatnenosť tohto nároku neuvádzala. Z rozhodnutia NS SR z 20.03.2008 sp. zn. 6Obo 302/2006 sú vymedzené aj kritériá pre posúdenie finančného zadosťučinenia, pri posudzovaní ktorých je potrebné prihliadať na všetky okolnosti veci, najmä na to, či ide o vyrovnanie ujmy postihnutého, alebo ide o určitú sankciu postihujúcu toho, kto závadne konal, okruh osôb, ktoré toto konanie zasiahlo. Nestačí však na tieto kritériá iba poukázať, ale preukázať vznik takých skutočností, ktoré by umožnili priznať finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa vo vzťahu k nároku na primerané finančné zadosťučinenie svoj nárok odôvodnila len paušálnym poukazaním na nekalé obchodné praktiky žalovaného, bez tvrdenia konkrétnych skutočností, z ktorých by mal vyplývať možný alebo faktický vznik ujmy práve u nej. Žalobkyňa však nijako nekonkretizovala, aké neprimerané praktiky mal žalovaný použiť a výšku uplatneného nároku na finančné zadosťučinenie bližšie neodôvodnila. S ohľadom na charakter tohto sporu, ktorý je spotrebiteľským sporom, odvolací súd upriamuje pozornosť súdu na ust. § 295 veta prvá CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie veci. Pre svoju úvahu o výške primeraného finančného zadosťučinenia v peniazoch nemal súd prvej inštancie k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých pri svojich úvahách vychádzal, resp. by mohol vychádzať. Pre spravodlivé rozhodnutie o výške finančného zadosťučinenia je potrebné, aby súd prvej inštancie venoval náležitú pozornosť nielen rozsahu a intenzite porušených práv spotrebiteľa, ale tiež to, aká ujma konaním žalovaného u nej nastala, resp. či vôbec nastala. Potvrdené výroky rozsudku OS NR č. k. 9Csp/208/2016 - 159 nadobudli právoplatnosť nasledovne. Výrok I. dňa 16.07.2018 a výrok II. a III., v spojení s rozsudkom KS NR č. k. 9Co/223/2019 - 216, dňa 16.06.2020.

4. Súd vykonal vo veci na pojednávaní dňa 14.04.2021 dokazovanie za účasti zástupcu žalobkyne pričom žalovaný sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním a rozhodnutím vo veci bez jeho prítomnosti. Zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní uviedla, že trvá na podanej žalobe aj v rozsahu primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko má za to, že žalovaný porušil svoje povinnosti jemu vyplývajúce z ustanovení Občianskeho zákonníka a rovnako tak aj ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Ako už žalobca vo svojich podaniach uviedol, z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 vyplýva, že predpokladom uplatnenia práva na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je samotné porušenie práva, prípadne povinnosti ustanovenej týmto zákonom proti tomu, kto za takéto porušenie zodpovedá. Žalobca má za to, že konaním žalovaného, ktoré spočívalo vo vyvíjaní neprimeraného nátlaku na žalobkyňu v prípade čo i len krátkeho omeškania so splatením splátky, boli vyslovene porušené jej práva a slobody. Žalobkyňa dlhodobo vystupuje ako matka samoživiteľka s tým, že alimenty, ktoré jej bývalý manžel

posielal, nepostačujú ani na pokrytie potrieb jej maloletého dieťaťa. Jej mesačný príjem v čase, kedy bola v ťažkej finančnej situácii, sa pohyboval na hranici minimálnej mzdy. Životná situácia žalobkyne bola natoľko neúnosná, že bola nútená požiadať žalovaného o poskytnutie úveru, ktorý použila na kúpu a financovanie životných nákladov pre seba a svoje maloleté dieťa. Žalobkyňa má za to, že žalovaný túto nepriaznivú situáciu zneužil a v momente, keď sa omeškala s úhradou splátok, začala využívať praktiky, ktoré boli pre žalobkyňu ponižujúce. Žalobkyňa siahla na dno svojich možností a bola nútená si finančné prostriedky na úhradu dlžnej sumy požičiavať od známych a rodinných príslušníkov, čo ju súčasne ovplyvnilo aj v spoločenskej sfére. Žalobkyňa bola nútená v rovnakom období, kedy uhrádzala žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver, uhrádzať aj hypotekárny úver, rovnako tak náklady na nájomné, elektrinu, plyn, vodu a všetky náklady, ktoré boli nevyhnutné pre zabezpečenie jej maloletého dieťaťa. V zmysle vyššie uvedeného žiadala zástupkyňa súd, aby zaviazal žalovaného na úhradu primeraného finančného zadosťučinenia v takom rozsahu, v akom to bolo uvedené v podanej žalobe. Žalobca súdu predkladá aj kópiu rozsudku o rozvode manželstva z roku 2009 a súčasne aj zmluvu o splátkovom úvere na kúpu bytu. Žiadne ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemám.

5. Zástupkyňa žalobkyne predložila súdu na pojednávaní krátkou cestou rozsudok OS NR č. k. 10C/54/2009 - 17 z 18.05.2009, v ktorom poukázala najmä na výšku výživného, na ktoré bol otec zaviazaný, Zmluvu o splátkovom úvere z 25.02.2015, v súvislosti s ktorou poukázala na tú skutočnosť, že tento úver bol potrebný na zabezpečenie základných potrieb žalobkyne týkajúcich sa ubytovania jej, ako aj jej maloletých detí a potvrdenie o výške príjmu žalobkyne z roku 2015, z ktorého vyplýva, že jej čistá mzda sa pohybovala na úrovni 400,00 eur mesačne, na čo poukázala s odvolaním sa už na vyššie uvedené nekalé praktiky dodávateľa súvisiace s jej finančnou situáciou počas trvania zmluvy o úvere.

6. Súd sa preto na pojednávaní oboznámil sa s listinnými dôkazmi, a to rozsudkom OS NR č. k. 10C/54/2009 - 17 z 18.05.2009, Zmluvu o splátkovom úvere z 25.02.2015 a potvrdením o výške príjmu žalobkyne z roku 2015.

7. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. z. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 52 ods. 2 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

10. Podľa § 52 ods. 2 OZ v aktuálnom znení ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 6 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky

individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

13. Podľa § 3 ods. 1 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi

14. Podľa § 37 ods. 1 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný

15. Podľa § 39 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. Podľa § 41 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplyva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

17. Podľa § 451 ods. 1 ,2 OZ v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

20. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

21. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v

čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1 ; v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

23. Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ v znení účinnom od 01.01.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

24. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoOS“) účinného v čase uzavretia zmluvy proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

25. Podľa § 3 ods. 3 ZoOS účinného v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

26. Žalobkyňa žiadala, aby jej súd priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur z dôvodu porušenia jej práva ako spotrebiteľa. Vo vzťahu k citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z. z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, súd uvádza, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Súd mal za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi. Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že prípadný nárok na primerané finančné zadosťučinenie má ten spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti vyplývajúce zo zákonov na ochranu spotrebiteľa.

27. Súd konštatuje, že prvým predpokladom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v tejto veci je právoplatné rozhodnutie súdu o tom, že úverová zmluva č. 4105073933 z 19.05.2011 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov. Prvoinštančný a odvolací súd tak rozhodli po tom, čo vzhľadli porušenia zákona zo strany žalovaného v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, keď zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala nesprávnu ročnú percentuálnu mieru nákladov v neprospech spotrebiteľa, čo samo o sebe je dôvodom na to, aby bolo možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Druhým predpokladom je uplatnenie si nároku na priznanie finančného zadosťučinenia podporené skutkovými tvrdeniami, prípadne dôkazmi, o tom, že porušenie práva zo strany žalovaného bolo spôsobilé privodiť žalobkyňi nemateriálnu ujmu, k čomu súd uvádza nasledovné.

28. V predmetnej veci súd k nároku na primerané finančné zadosťučinenie konštatuje, a to v súlade s vopred vyjadreným predbežným právny posúdením na pojednávaní dňa 14.4.2021, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí č. k. 9Co/223/2019 - 216 na str. 16, a zároveň č. I. 231 spisu, vyjadril najskôr vo všeobecnosti k posúdeniu finančného zadosťučinenia v súlade s rozhodnutím NS SR sp. zn. 6Obo/302/2006 tak, že pri posudzovaní kritérií nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na všetky okolnosti veci, najmä na to, či ide o vyrovnanie ujmy postihnutého, alebo ide o

určitú sankciu postihujúcu toho, kto závadne konal, okruh osôb, ktoré toto konanie zasiahlo. Nestačí však na tieto kritériá iba poukázať, ale preukázať vznik takých skutočností, ktoré by umožnili priznať finančné zadosťučinenie. Súd ďalej konštatuje, že z vyjadrení sporových strán, ale aj z rozhodovacej praxe krajských súdov v SR má za to, že táto je rozdielna čo sa týka rozhodovania o priznaní finančného zadosťučinenia spotrebiteľom. Ako príklad možno použiť žalobkyňou poukazovaný rozsudok KS v Prešove sp. zn. 3Co/101/2017 a rozhodnutie KS v Trenčíne sp. zn. 4Co/359/2016, ktoré možno vo vzťahu k priznaniu finančného zadosťučinenia nazvať ako benevolentnejšie, pričom ako protipól k týmto rozhodnutiam možno odkázať na uznesenie KS v Košiciach sp. zn. 3Co/185/2019, na ktoré poukázal žalovaný vo svojom vyjadrení z 15.01.2021 a v ktorého intenciách sa vyjadril aj odvolací súd, ktorý uviedol, že žalobkyňa vo vzťahu k nároku na primerané finančné zadosťučinenie svoj nárok odôvodnila len paušálnym poukazovaním na nekalé praktiky žalovaného bez tvrdenia konkrétnych skutočností, z ktorých by mal vyplývať možný alebo praktický vznik ujmy práve u nej. Žalobkyňa nekonkretizovala, aké praktiky mal žalovaný použiť a výšku uplatneného nároku bližšie neodôvodnila. Krajský súd v Nitre ďalej uviedol, že pre spravodlivé rozhodnutie o výške finančného zadosťučinenia je potrebné, aby súd I. inštancie venoval náležitú pozornosť nielen rozsahu a intenzite porušených práv spotrebiteľa, ale tiež to, aká ujma v konaní žalovaného u nej nastala, resp., či vôbec nastala.

29. Okresný súd Nitra, reflektujúc rozhodnutie odvolacieho súdu, uvádza, že výška nároku na primerané zadosťučinenie nie je zákonom konkretizovaná. Súd ju určí podľa svojej úvahy po zhodnotení okolností konkrétneho prípadu. Čiastku uplatnenú v žalobe je preto potrebné zdôvodniť a ideálne ju podporiť aj dôkazmi. Argumentovať možno mierou závažnosti a vyššou intenzitou protiprávneho konania, ktorého sa dodávateľ dopustil. Poukázať je možné tiež na rozsah nepriaznivých následkov, ktoré jeho konanie v živote spotrebiteľa vyvolalo (napr. dlhodobý stres zo súdneho vymáhania pohľadávky a iné). Samotný vznik ujmy však nie je podmienkou pre priznanie nároku na finančné zadosťučinenie. Postačí, ak ujma aspoň hrozila. V danom prípade má súd po vykonaní pojednávania dňa 14.04.2021 za to, že žalobkyňa prostredníctvom svojej zástupkyne požiadavky na uplatnenie nároku na priznanie finančného zadosťučinenia splnila tým, že z vlastnej iniciatívy na pojednávaní predniesla svoje nové skutkové tvrdenia a predložila aj dôkazy na podporu svojich tvrdení, a to aj v súlade s požiadavkou a argumentáciou odvolacieho súdu bez toho, aby na to bola Okresným súdom Nitra na pojednávaní vyzvaná, čo bola ďalšia z alternatív prichádzajúcich v tomto konaní do úvahy v súlade s odôvodnením odvolacieho súdu, ktorý uviedol, že s ohľadom na charakter sporu, ktorý je spotrebiteľským sporom, môže súd vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie veci.

30. Súd sa preto stotožnil s tvrdeniami vyjadrenými zástupkyňou žalobkyne na pojednávaní, a síce, že konaním žalovaného, ktoré spočívalo vo vyvíjaní neprimeraného nátlaku na žalobkyňu v prípade čo i len krátko omeškania so splatením splátky, boli porušené jej práva a slobody, pričom žalobkyňa dlhodobo vystupuje ako matka samoživiteľka s finančnými ťažkosťami, nízkym príjmom a splácaním niekoľkých úverov súčasne. Poukázala ďalej na to, že žalovaný zneužil túto nepriaznivú situáciu žalobkyne a v momente, keď sa omeškala s úhradou splátok, začal využívať praktiky, ktoré boli pre žalobkyňu ponižujúce. Žalobkyňa siahla na dno svojich možností a bola nútená si finančné prostriedky na úhradu dlžnej sumy požičiavať od známych a rodinných príslušníkov, čo ju súčasne ovplyvnilo aj v spoločenskej sfére. Predmetné skutkové tvrdenia žalobkyne neboli sporné, pričom boli súčasne podporené aj dôkazmi, a to rozsudkom OS NR č. k. 10C/54/2009 - 17 z 18.05.2009, Zmluvu o splátkovom úvere z 25.02.2015 a potvrdením o výške príjmu žalobkyne z roku 2015.

31. Súd preto dospel k záveru, že žalobkyne vznikol nárok na priznanie finančného zadosťučinenia, keďže na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti vyplývajúce zo zákonov na ochranu spotrebiteľa a súčasne podporila svoj nárok príslušnými skutkovými tvrdeniami a dôkazmi. Pri posúdení výšky finančného zadosťučinenia vychádzal súd z výšky bezdôvodného obohatenia 1 742,28 eura a sumu 500,00 eur uplatnenú žalobkyňou považuje za primeranú, pričom súdna prax nevyklučuje ani priznanie zadosťučinenia vo výške materiálnej ujmy, ktorá sa stala alebo hrozila spotrebiteľovi. Takáto výška primeraného finančného zadosťučinenia má podľa názoru súdu nielen satisfakčný účinok, ale taktiež účinok preventívny, ktorý môže odradiť žalovaného od uplatňovania nezákonných postupov.

32. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalobkyne, ktorá mala prevažný úspech vo veci priznal proti žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %, keďže bola úspešná v plnom rozsahu pri určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, finančnom zadosťučinení a v prevažnej časti aj vo vydaní bezdôvodného obohatenia a zavinenie

v zastavujúcej časti vzhľadom k zvyšným uplatneným nárokom považoval súd len za nepatrné. Súčasne súd poznamenáva, že nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by nemal žalobcovi nárok na náhradu trov konania priznať. O výške trov rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.